



DET KONGELIGE  
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Sjøfartsdirektoratet  
Postboks 2222  
5509 HAUGESUND

Deres ref

Vår ref

Dato

17/1386

04.07. 2017

## Oppdrag - reduksjon av utslipp fra skip i verdensarvfjordene

Norge har mange fjorder med stor trafikk av cruiseskip, særlig i sommermånedene. I områder med stor skipstrafikk genererer skipene betydelige utslipp til både luft og sjø, utslipp som kan være skadelige for miljø og helse. Tiltak for en mer klima- og miljøvennlig skipsfart er et viktig satsingsområde for regjeringen.

I 2005 ble Vestnorsk fjordlandskap, det vil si de fem fjordene Nærøyfjorden, Aurlandsfjorden, Geirangerfjorden, Synnulfsvfjorden og Tafjorden, skrevet inn på Unescos verdensarvliste. Norge har dermed tatt på seg et spesielt ansvar for å ta vare på disse områdene. Sjøfartsdirektoratet fikk i 2016 i oppdrag av Klima- og miljødepartementet, i nær kontakt med relevante aktører, å gjennomføre en prosess med å kartlegge utslipp i norske fjorder med stor cruisetrafikk. Oppdraget ble avgrenset til fjordene Geiranger-, Nærøy- og Aurlandsfjorden.

Sjøfartsdirektoratet har nylig presentert resultatene fra kartleggingen i rapporten *Utslipp til luft og sjø fra skipsfart i fjordområder med stor cruisetrafikk*. Resultatene viser blant annet at nivået av nitrogenoksider (NOx) i luft er et problem i perioder avhengig av meteorologiske forhold og antall skip. Det er i enkelte tilfeller også høye nivåer av partikler (særlig små partikler) i områdene. Skipsanløpene medfører i perioder også estetisk forurensing ved synlige utslippsskyer bestående av partikler, NOx, svoveloksider (SOx) og vanddamp.

Rapporten peker på to tiltak der det er behov for nærmere vurderinger. Fartsbegrensning i fjordene vil kunne redusere luftutslippene og dermed synlig røyk og er et mulig tiltak som anbefales utredet nærmere i samarbeid med Kystverket. Det er også foreslått å utrede nærmere å stille krav til røyken som slippes ut fra skipene. Det er påpekt av flere og også i andre sammenhenger at den synlige røyken som slippes ut er lite heldig for opplevelsen og markedsføringen av verdensarvfjordene. Klima- og miljødepartementet mener derfor det er

Postadresse  
Postboks 8013 Dep  
0030 Oslo  
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse  
Kongens gate 20  
www.kld.dep.no

Telefon\*  
22 24 90 90  
Org no.  
972 417 882

Avdeling

Saksbehandler  
Hanne Marie Øren

spesielt viktig å få utredet disse tiltakene nærmere og vi ber derfor om at Sjøfartdirektoratet senest innen 1. januar 2018:

- i samarbeid med Kystverket vurderer muligheten for å innføre maksimal hastighet for skip i definerte soner i verdensarvfjordene
- utreder nærmere om det kan fastsettes som krav at røyk fra skip i verdensarvfjordene skal ha en tetthet som maksimalt reduserer gjennomsiktigheten med 50 % under kaldstart og 10 % under seilas.

I rapporten foreslås det flere andre mulige tiltak for å redusere utslippene. I tråd med disse anbefalingene ber vi Sjøfartsdirektoratet arbeide med sikte på å gjennomføre tiltak gjeldende for all kommersiell trafikk i verdensarvfjordene, både for lokal og internasjonal trafikk, innen utgangen av 2018:

- Stille krav om at skip skal ha et NOx-utslipp som ikke overstiger verdiene gitt i MARPOL Vedlegg VI, regel 13.4 (Tier II) innen 2018 og regel 13.5 (Tier III) fra tidligst 2020. Tidspunkt for ikrafttredelse for disse kravene avklares etter nærmere vurdering.
- Stille krav til at drivstoff som brukes skal ha et svovelinnhold som ikke overstiger 0,10 %, eventuelt bruk av et rensesystem (scrubber) som gir tilsvarende eller lavere utslipp av svoveloksider. Ved bruk av rensesystem skal synlig vanndamp fjernes fra avgassen.
- Nærmere vurdering med sikte på forbud mot utslipp av vaskevann fra scrubbere
- Nærmere vurdering med sikte på forbud mot utslipp av gråvann
- Nærmere vurdering med sikte på forbud mot utslipp av kloakk, urensset og rensset.

Synnulvsfjorden og innerste del av Tafjorden er også en del av Vestnorsk fjordlandskap, men var ikke omfattet av kartleggingen. Dette oppdraget omfatter likevel hele verdensarvområdet.

Det legges til grunn at det gjennomføres nødvendige utredninger av økonomiske og administrative konsekvenser av tiltakene og at Sjøfartsdirektoratet fortsatt holder tett kontakt med berørte interesser i arbeidet.

Vi ber om at det fremlegges en fremdriftsplan for arbeidet innen 1. oktober 2017.

Med hilsen

Per W. Schive (e.f.)  
avdelingsdirektør

Hanne Marie Øren  
fagdirektør

*Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer*

Kopi: Miljødirektoratet, Nærings- og fiskeridepartementet